

1393

19. Nov. 1896: 1. Beh. af Lovf. om Egtestabs Indgaaelse.

1394

umuligt med den bestemte Hensigt at ville søge at klare for mig hvert enkelt af de deri omhandlede Punkter. Jeg er paa et Par Steder stødt paa Udtalelser; hvis Mening jeg ikke har kunnet udgrænse. Naar jeg siger, at det virkelig har været mig aldeles umuligt, er det en fuldstændig ærlig Udtalelse. Jeg har anstrengt min Sjærne i højeste Grad, men jeg har ikke kunnet klare Meningen; og derfor er jeg i min gode Ret, og de ærede Forslagsstillere ville finde det ganske naturligt, naar jeg beder dem om deres Assistance til Forstaaelse af disse for mig aldeles uklare Punkter. Der staar i Forordningen af 30te April 1824, § 3 i 9de Stykke følgende letfattede Ord: „Egtestab maa ikke tilstedes nogen, som mangler Fornuftens Brug“. Det er altsaa en af Betingelserne for, at man kan indgaa Egtestab. Denne Bestemmelse er selvfølgelig ogsaa optagen i nærværende Forslag, men den er her formuleret paa en noget anden og lidt omsiændeligere Maade, og det er den her stete Tilføjelse, som jeg aldeles ikke kan fatte. Der staar — jeg vil bede ærede interesserede Medlemmer om at lægge Mærke til det — i § 1, 2det Stykke, at begge Parter skulle „have deres Fornufts fulde Brug og fornøden Evne til at forstaa“. Der er altsaa føjet til dette: „og fornøden Evne til at forstaa“. Jeg har hidtil levet i den Anskuelse, at naar man havde sin Fornufts fulde Brug, havde man ogsaa fornøden Evne til at forstaa (Afbrydelse). Nej, det erfarer jeg gennem dette, at det har man ikke. Der er visse Mennesker, som have deres Fornufts fulde Brug, men de have en bestemt Skavank, og det er den, at de kunne ikke forstaa, de kunne absolut ikke forstaa. Jeg har jo gransket nøje derover, og jeg er saa kommen til en Fortolkning — jeg ved ikke, om det er den, den ærede Forslagsstiller nikker til — og det er den Fortolkning, at det første, denne Myndighed skal granske ud, er, om de have deres Fornufts fulde Brug. Det kan jo være, at den Fornuft, de have, er grumme lille, men den, de have, have de fuld Brug af, de sove ikke, ere ikke berusede, altsaa de have deres Fornufts fulde Brug. Saa skal han granske nøje ud, om de i det hele kunne forstaa noget. Det kan altsaa være, at han siger: stont Du har Din Fornufts fulde Brug, kan Du dog ikke blive gift, da Du ikke kan forstaa. Jeg fatter ikke Meningen

med det, men de ærede Forslagsstillere ville senere forklare mig det. Jeg vil ganske vist indrømme, at der kan forelægges Mennesker forskellige Opgaver og Spørgsmaal, som kunne være meget vanskelige at forstaa. Hvis f. Eks. Sognefogeden eller Egtestabskasseren i det hele vilde forelægge de Par, der kom for at vies, denne lille Paragraf i denne lille Lov og sige: kunne I forstaa den? saa ville de, jeg tror i alle Tilfælde, svare nej. Vi kom til at leve i Celibat eller ugift Stand, tror jeg, og jeg priser mig lykkelig, at jeg er gift, for der bliver stillet mig saadanne Betingelser. At der har været en bestemt Tante bag ved det og en bestemt Grund til at søje disse Ord til, kan jeg selvfølgelig godt forstaa; men jeg har ikke kunnet fatte det og, hvad værre er, jeg har virkelig spurgt mange Mennesker om det (En Stemme: Fornuftige Mennesker?) ja, fornuftige Mennesker og Mennesker, som ere i Besiddelse af deres Fornufts fulde Brug, men dette have de ikke kunnet forstaa, saa der maa jeg bede om en Forklaring. Der er et andet Punkt i § 2, som det har været mig lige saa vanskeligt eller rettere umuligt at forstaa. Der staar i § 2 i de første Linier, som den høstærede Formand vist giver mig Lov til at læse op, følgende: „Hvis nogen af Parterne er hjemmehørende i Udlandet, maa han eller hun alligevel opfylde de i § 1 Nr. 1, 2, 4, 5 a, 6 og 8 nævnte Fordringer, de under Nr. 3, 5 b og 9 derimod kun, for saa vidt den eller de berettigede høre hjemme her i Landet“. Hvad det er for nogle berettigede, har jeg ikke kunnet faa ud af dette her. Jeg granskede jo efter under Nr. 3, og saa fandt jeg, at der er jo nogle berettigede. Der er jo Forældrene, som maa give deres Børn Lov til at giftes eller nægte dem Lov dertil, der er Børge, Kurator, Adoptivforældre o. s. v. Det maa vel være de berettigede. Saa saa jeg efter i Nr. 5 b, hvem der var de berettigede der. Ja, der er nu for det første den Mand, der er død og ved sin Død havde givet sin Kone Ret til at blive gift, for der skulde jo Dødsattest til for dette Dødsfald, og dernæst de Domstole, som havde sædet Skilsmisdommen, og endelig den Justitsminister, som havde givet Skilsmisgebivillingen. Det var de berettigede. Men saa staar der, at Parterne maa kun giftes, naar de berettigede